

Kmet mora svojo žito in stročnice ponuditi vojnišemu zavodu. Deželna politična oblast bo izdala podrobne predpise o prevzemanju zaseženih pridelkov. Novo je to-le: Deželna politična oblast lahko določi, da morajo v kakem gotovem ozemlju vsi ali vsaj več kmetovalcev skupno (menda zmlatiti in posušiti) v nekem gotovem času, neko gotovo najmanjšo množino posameznih žitnih vrst. Tistemu kmetu, ki bi svoje od oblasti zahtevane množine pravočasno ne oddal, bodo to vzeli s silo in ob enem znižali ceno za 10 odstotkov.

Porabo v posameznih deželah uredi deželna politična oblast, ki si lahko ustanovi poseben posvetovalni odbor priselcnikov. Porabo po posameznih občinah lahko uredi gosposka ali pa tudi občina sama. Za te posle si tudi ti dve oblasti lahko izbereta stalne priselcnike ali strokovnjake, občine pa vse te posle lahko izročijo posebnemu odseku. Podrobno prodajo vredijo tudi te tri oblasti.

Ker okrajna glavarstva vsled pomanjkanja uradništva ne bodo zmogla vsega ogromnega dela, bodo dobila posebne okrajne žitne nadzornike, ki bodo po občinah lahko od hiše do hiše nadzorovali oddajo in uporabo žita.

Kazenska določila so tudi predrugačena. Radi prestopka in pri vrednosti nad 500 K radi pregreška bo kaznovan, kdor bi vedoma kupil zaplenjene zaloge od takega, ki nima pravice za prodajo. Odslej bo kaznjivo tudi večje kršenje ali zanemarjanje dolžnosti, ki bi jih zagrešil pooblaščenec vojniškega zavoda. Kmetovalec, ki bi bil kaznovan zaradi skrivanja ali poškodovanja zalog ali vsled prestopka predpisov o porabi, se lahko postavi pod nadzorstvo od gosposke določenega zaupnika in se mu lahko ukaže, da temu zaupniku na vsakokratno zahtevo pokaže svoje zaloge in pove, kako jih je porabil. V posebno obtežljivih okoliščinah deželna politična oblast kmetovalcu lahko vzame ugodnosti, ki jih ima kot samopreskrbovalec.

Oddaja kovinastega orodja in posode.

Ministrstvo je izdalo odredbo, da se mora orodje in posoda, ki je narejena iz važnejših, v vojni potrebnih kovin, oddati.

Odredba, ki je izšla dne 17. junija, določa, da se mora oddati kuhinjska posoda in orodje iz nikla, bakra in medenine, navadni predmeti iz nikla in bakra, n. pr. kotli (za pranje, vkuhanje sadja, svinjski kotli, poljski kotli, kotli za vodo pri štedilnikih), kakor tudi druge bakrene posode za vodo in kopanje, navadne plošče pri pečeh in enaki predmeti iz bakra, medenine ali bakrenih mešanice, uteži iz medenine (a samo take, ki v posameznih, kosih tehtajo več kot pol kilograma), varnostni drogi za preproge, medeni ročaji pri stopnicah, ki se lahko odvzamejo.

Oddaja se bo tako uredila, da se bo najprej z javnimi razglasi naznanilo dan, kdaj se morajo kovinasti predmeti oddati. Oddajalo se bo pri nabiralnišči, ki se ustanovijo v vsaki občini in po potrebi še tudi v občinskih okrajih ali okrajnih delih. Tamkaj bo reči prevzemala uradna komisija ter jih na podlagi od navedbe določene odškodnine cenila. Kdor prinese posodo, sprejme potrdilo o stvarinski teži in o načinu odškodnine. Odškodnino samo bo odkazala vojaška oblast, izplačala pa se bo potem občine.

Ako lastnik posode isto neobhodno potrebuje v svojem gospodinjstvu ter prosi, da bi se ga od oddaje oprostil, ali prosi za odlog oddaje, da si more poprej novo nakupiti, odloči prevzemna komisija, ali se prošnji ugodi ali ne. Prevzemna komisija in posebna kontrolna komisija bosta pri posameznih gospodinjstvih nadzorovali, ali se je vsa zahtevana posoda oddala. Ako se oddajni dolžnosti namenoma ni zadostilo, lahko sodnija dotičnega kaznuje z globo do 20 tisoč kron. Drugi prestopki glede uradno odrejene oddaje se bodo kaznovali po politični oblasti z zaporom do 6 mesecev ali pa z denarno globo do 5000 K.

Važno je v tej ministrski odredbi, da lahko vsak, kdor nekatere dele kuhinjske posode ali orodja neobhodno potrebuje, n. pr. svinjske kotle, kotle za vodo pri štedilnikih, prosi, da se ga oprosti od oddaje, ali pa se mu vsaj da odlog za oddajo, da si zamore nabaviti novo posodo iz druge tvarine. Prevzemne komisije so pri okrajnih glavarstvih, kamor se naj naslovijo tozadevne prošnje.

Rusko bojišče.

Dne 4. junija se je pričela ruska ofenziva proti naši fronti. General Brusilov, sedanji vrhovni poveljnik južne ruske armade, je navalil z veliko množino vojaštva, z ogromnim številom topov, strojnimi pušk in streliva na našo armado na črti od rumunske meje do Pripjet-močvirja v Poljesju. Fronta, na kateri je Brusilov s svojo ogromno premočjo napadal, je dolga nad 400 km. Naši so sicer bili na rusko ofenzivo pripravljeni in so čakali sovražnika v močno utrjenih okopih, toda število moštva ni povsod zadostovalo, da bi na celi črti ustavili ogromne valove naskakujoče

ruske armade. Pomembnejše vspuhe so dosegli Rusi v Bukovini in v Voliniji, torej na naših skrajnih krikih. Kakor že na uvodnem mestu poročamo, so Rusi po večdnevni krvavi boji dne 18. junija vkorakali v Černovice, katere je naše voještvo izpraznilo. V Voliniji pa so Rusi, posebno kozaki oddelki, po zasledenju trdnjav Dubno in Luck, prodrali precej daleč proti zahodu v prostor rek Lipa (pritok Styra), Luga (pritok Buga), Turija in Stohoda (pritoka Pripjeta). V središču, t. j. od izliva Styra v Dnjestr, lo gabiško-volinjske meje, se sicer vršijo na restani hudi boji, a naši se držijo krepko in neomajno. V tem prostoru so Rusi prodrali dalje proti zahodu edino pri kraju Višnirovicki (severno od Bučaca). Rusi so od 4. junija do danes zasedli na naši strani sledeča mesta Černovice, Bojan, Sadagora, Snyatin, Zalesky, Horodenka, Bučac, Dubno in Luck. Ruska in druga nam sovražna poročila pravijo, da po padcu Černovic velja glavni sunek ruske armade Lvovu in Kolomeji. Verjetno je, da je tje naperjeno rusko stremenje, toda pot je še daljna in na tej poti stoji naša hrabra, ojačena armada. Rusi bi seveda tudi radi pritiskali na Rumunijo in jo nahujskali na nas. Zdi se pa, da bo rumunska vlada ohranila mirno kri in hladno glavo ter bo ukrotila rumunske vojne hujšake.

Dogodki na ruskem bojišču.

Od zadnjega našega poročila so se boji na ruskem bojišču sledeče razvijali:

Dne 14. junija: Severno od Černovic smo ruske napade odbili. Sovražnik je na črti Horodenka-Snyatin prodrl bližje Kolomeji. Ob Strypi (pri Višnirovicku severno od Bučaca) izredno krvavi boji. Na severnem kriku ob Styru sovražnik odbiti.

Dne 15. junija: Boji na celi črti. Južno od Dnjestra odbili napad ruske konjenice. Zahodno od Višnirovicka krvavi boji. Naši vjeli 400 Rusov. V Voliniji ob rekah Stohod-Styr sovražni prelodni poskusi odbiti.

Dne 16. junija: Ljudi boji zahodno od kraja Višnirovicki in v Voliniji v prostoru Styr-Stohod. (Styr in Stohod sta pritoka reke Pripjet.)

Dne 17. junija: Posadka utrjenega območja pri Černovicah se je morala ta dan pred osredotočenim sovražnim ognjem in veliko rusko premočjo umakniti. Po noči je izsilil sovražnik prehod čez reko Prut in je vdrl v Černovice. Naše čete so izpraznile mesto. Pri Višnirovicku naši topovi preprečili sovražni napad. V Voliniji so se naše čete uspešno borile. V prostoru severno od Lipe (pritok reke Styr) in pri krajih Gorohov in Lokači smo pridobili ozemlja. Vjeli smo čez 900 mož.

Dne 18. junija: V Bukovini, pri Černovicah in v Vzhodni Galiciji nobenih posebnih dogodkov. Severnovzhodno od kraja Lopučno, ki leži severno od Tarnopola na gališko-volinjski meji, je naš polk št. 14 kljub veliki sovražni premoči s pomočjo artilerije odbil sovražni napad. Rusi so tu napadali v deveterih naskakujočih vrstah. Sovražnik je imel grozne izgube. V Voliniji odbili sovražne napade. Ob gornjem Stohodu pridobili prostora.

Zadnji boji za Černovice.

O zadnjih bojih za Černovice se poroča:

Rusi so obstreljevali območje pri Černovicah s težkimi in najtežjimi topovi. Silovitost artilerijskih bojev je bila vedno večja. Sovražnik je skozi 26 ur neprestano obstreljeval naša kritja območja severno od Sadagore in južno od Bojana. Naše obrambne čete so vstrajale neposredno pred vrati Černovic in v okopih Mahala notri do pozne noči. Vsled hudega ruskega artilerijskega ognja je bila obrambna sila območja strta in ruska pehota je izsilila na več mestih prehod čez reko Prut. Tudi se sedaj, ko so se že valile ruske čete čez reko Prut, ni pojenjal upravljal peklenjski ogenj ruske artilerije. Binkošne praznike in cel naslednji teden je divjal boj neposredno pred Černovicami. Na binkošno nedeljo so začele parati prve ruske granate v Černovice. Mestno prebivalstvo je prišlo do prepričanja, da je mesto v nevarnosti in je začelo trumoma bežati iz mesta. Na binkošno nedeljo in ponedeljek je hudo razsajala ruska artilerija v ulicah in cestah Černovic. V noči od ponedeljka na torek so Rusi poskušali vdreti v mesto od severno-vzhodne strani. Po polnoči je pričel ruski bobneči artilerijski ogenj na naše postojanke in v infanterijskih napadih, ki so nato sledili, so prišli Rusi blizu našim postojankam ob reki Prut. V zadnjem trenutku se je našim posrečilo ustaviti ruski napad. V noči od torke na sredo je naperila ruska artilerija svoj ogenj na območje Zuczaku. Boj za območje je bil vedno hujši in sledil je infanterijski napad drug za drugim. V 10 do 16 rojnih vrstah je napadala ruska infanterija. Naskok je sledil naskoku, dokler se je še moglo držati območje. Ko je pa ruski neprestani artilerijski ogenj strl obrambno silo območja, je bilo izdano povelje, da morajo naše čete zapustiti območje, nakar je oddelek ruskih čet generala Lešicky vkorakal v Černovice.

Listine, arhive in knjige državnih uradov so

spravili že v ponedeljek zjutraj v mesto Dorno-Vatro, istotako vse zbirke.

Vsled obstreljevanja mesto ni mnogo trpelo, kajti Rusi so obstreljevali samo kolodvor in bližnjo okolico. Kolodvor je v razvalinah. V Černovicah in v sosednih mestih in krajih so ostali samo meščanski brambovci.

Ogromne ruske izgube.

Nizozemski list „Nieuwe Rotterdamsche Cour.“ piše, da so imeli Rusi od 4. do 17. junija 1916 okrog 300.000 mož izgub. Izgubili so posebno mnogo častnikov. Samo v odseku generala Lešetickega (v odseku od Strype do rumunske meje) so padli 4 generala, 3 so pa težko ranjeni, med njimi sta se nahajala 2 zborna poveljnika. V celoti je padlo 14 generalov, oziroma so bili težko ranjeni; polkovnih poveljnikov je padlo 17, 8 jih je ranjenih. Stotnikov in poročnikov je primeroma tudi več padlo, kakor v prejšnjih bitkah. — Rusi so z ognjem strojnih pušk zopet gonili svoje vojake; med njimi zelo stare in zelo mlade, na naskok. Vse rezerve so že zapletene v boj; pripeljali so na bojišče tudi ves bojni material. Topništvo in ženi vojske Belgiji. Sploh se opaža, da je pri sedanjih ofenzivah prihitelo Rusom mnogo francoskih, angleških in japonskih častnikov na pomoč.

Rusi o naših izgubah.

Rusko uradno poročilo z dne 15. junija pravi: „Ofenziva generala Brusilova se je včeraj nadaljevala. Na raznih točkah fronte smo zarobili včeraj nove vjetnike in zavojevali vojni plen. Sovražnik na več mestih svoje protinapade nadaljuje ter se v svojem novem ozemlju ustaljuje. Po dosedaj dopolnjenih poročilih je natančno število vojnih vjetnikov in vpljenjenega vojnega gradiva sledeče: 1 general, 3 polkovni poveljniki, 2467 častnikov, približno 150.000 mož, 163 topov, 266 strojnih pušk, 131 metal za bombe in 32 metal za mine.“

En dan poprej je rusko uradno poročilo trdilo, da je vjetih 120.000 Avstrijcev. Ker je skoraj nemogoče, da bi sovražnik kar en dan vjel 30.000 mož, vidimo, da so ruska poročila o naših izgubah veliko pretirana.

Brusilova armada.

Vojaški strokovnjak polkovnik Immanuel piše o ruski napadalni armadi: Vrhovni poveljnik fronte od Kolkov na Styru do rumunske meje je general Brusilov, naslednik onega nesrečnega poveljnika ruske karpatske ofenzive Ivanova, ki je svoje čete že tudi dvakrat, v septembru-oktobru 1915 in ob Novem letu 1916 pognal proti Styru, Strypi in Dnjestru — brezuspešno in z ogromnimi izgubami. Brusilov je že od japonske vojne sem na dobrem glasu; v Rusiji ga smatrajo za vojskovodjo, pri katerem se družijo drznost z vojaškim talentom. Njemu so podrejeni general Serbatjev kot poveljnik desnega krila z glavnim stanom v Rovnem, general Saharov v središču pri Tarnopolu, general Lešicky kot zapovednik levega krila v Bukovini. Ruske navedbe o številu pri ofenzivi nastopajočih čet, ki so sicer nezanesljive, pravijo, da razpolaga Brusilov na fronti z 1 1/2 milijona mož in da ima neizčrpne zaloge municije. Baje so Rusi čez zimo zgradili v Voliniji in v Besarabiji vse polno novih cest in železnic, da hitreje spravljajo vojaštvo na razne kraje.

Ruska ofenziva je morala predčasno pričeti.

Polkovnik Repington piše v listu „Times“: Ruska ofenziva se je morala preje pričeti, kakor je bilo nameravano, ker so Italijani in Francozi izjavljali, da ne morejo več vzdržati pritiska avstrijskih, oziroma nemških armad. Sedaj gre za to, ali se bode četverosporazum svojih starih hčb izognil in ali bo res dosegel jednotnost v svojih vojaških podvzetjih.

Rusi dobivajo ogromne množine streliva.

Iz Kodanija poročajo, da spravljajo Angleži že nad 14 dni obsežne municijske pošiljke na Rusko. Opravljajo jih iz malega škotskega pristana v Arhangelsk. Po 4 do 5 parnikov s strelivom, navezani drug na drugega, plujejo proti Rusiji, spremljata jih navadno dva torpedna rušilca. V Arhangelsk je doslej dospelo 29 municijskih pošiljatev, odkoder jih kar hitro moreče spravijo v Volosko in od tam na bojišče. Tudi Francozi, Japonci in Amerikanci spravljajo mnogo streliva v Vladivostok.

Italijansko bojišče.

Odkar so pričeli Rusi na severu z ofenzivo, se je tudi Kadorna ojunail in je začel na soški fronti napadati. Od 14. do 18. junija so se vsak dan vrstili napadi na Doberdobske postojanke, na goriško in tolimsko območje in tudi na Mrzli Vrh. Kakor vsi poprejšnji, bili so tudi sedaj vsi sovražni napadi odbiti. Vjeli smo v teh dneh okrog 2000 Lahov. Italijanski napadi se tudi pojavljajo na koroški in vzhodno-tirolski fronti. Zlasti med rekama Astico in Brenta Italijani zadnje dni močno napadajo naše nove po-

stojanke in sicer posebno srđito v prostoru od Primolana (obmejni kot Tirolske ob reki Brenta) do Asiaga. Naši so tudi tukaj vse napade odbili. Vzhodno od Arsiera so se naši pomaknili zopet nekoliko dalje proti italijanski ravnini. Dne 18. junija so namreč zavzeli gorski greben južno od gore Busi Bollo. Na skrajnem zahodnem delu naše tirolske fronte blizu švicarske meje so naši dne 15. junija odvzeli Lahom dva vrha Tuket in Madač, ki ležita v gorovju Ortler ob italijanski meji. — Naša zračna letala so zadnji čas zopet pridno obmetavala italijanska mesta z bombami, naši podmorski čolni pa so v Sredozemskem morju potopili več italijanskih ladij. — Novo italijansko ministrstvo je sestavil 83letni poslanec Boselli, ki je pristaš struje za nadaljevanje vojske.

Strašni učinki naših težkih topov.

Anton Kralj iz Noričkega Vrha pri Radenci nam piše:

Mnogo sem že skusil v enoletnem bojevanju, a take borbe, kakor smo jo doživeli dne 20. in dne 21. maja na Tirolskem, še nisem videl. Strašni učinki našega težkega topništva so nepopisljivi. Kdor ne vidi in ne sliši učinkov naših težkih možnarjev 30,5 cm, 38 cm in 42 cm granat, ta si teh podrobnosti ne more predstavljati. Kar celi polentarji in njih pekerine so frčali po zraku kakor zrakoplovi. Res strašno, kar človek vse doživi na bojišču! V vesel sem se danes, da smo te zavrtnate hinavce nabrisali in namlatili prav pošteno in jih na tisoče vjeli, mnogo pušk, municije, strojnih pušk, topov in veliko vojnega materiala vplenili. Kadorna se pa praska za ušesi in se bridko drži, ter poroča, da je zmiraj slabo vreme in da ne more naprejš. Rad bi še bil dalje ostal pri stotniji, a ker nesreča nikdar ne miruje, sem bil ranjen dne 21. maja in moral sem v bolnišnico. Prišel mi je namreč košček granate v glavo in mi je napravil precejšnjo luknjo. Ko okrevam, grem zopet nad izdajalske Lahe.

Novo ministrstvo v Italiji.

Vsled nezaupnice, katero je dobilo italijansko ministrstvo Salandra v seji zbornice dne 10. junija, je odstopilo ministrstvo in italijanski kralj je začel iskati nove ministre. Poveril je staremu poslancu Boselliju nalogo, naj sestavi novo ministrstvo, kar se mu je po hudem naporu posrečilo. Štirje prejšnji ministri ostanejo, med njimi znani vojni hujšak zunanji minister Sonnino. Med novimi ministri se nahajata socialni demokrat Bisolati kot vojni inspektor in katoliški poslanec Meda kot finančni minister. Po političnem prepričanju so v novem ministrstvu zastopane skoraj vse stranke, kakaj v njem se nahaja: pet konservativnih liberalcev, eden katoličan, štirje demokrate, dva radikalca, dva socialista in eden republikanec. V pondeljek je kralj potrdil ministre, ki so bili takoj zapriseženi. Italijanska zbornica je sklicana na dne 27. junija. Zatrjuje se, da bo tudi novo ministrstvo za brezpogojno nadaljevanje vojske.

Francosko bojišče.

Na desni strani reke Moze so se vršili manjši boji v kotlini Thiaumont, na levi strani Moze so pa napadali Francozi z velikimi silami nemške postojanke pri „Mrtvem možu.“ Francozom se je sicer posrečilo začasno pridobiti nekaj nemških jarkov, a so bili pozneje zopet vrženi nazaj.

Pred Solunom.

V Vardarski dolini se vršijo od časa do časa artilerijski boji in boji med patruljami. Iz Aten se poroča, da so naši Angleži in Francozi potisnili na črti Topčin—Jenidže—Karasmak nekoliko nazaj. Sovražnik je dobil močna ojačenja in je zasedel nekaj vasi blizu bolgarske meje. Četverosporazumove čete v Macedoniji se pripravljajo na ofenzivo. Po zanesljivih poročilih šteje sovražna macedonska armada: 275.000 Francozov, 125.000 Angležev, 26.400 Srbov. Ze sredi aprila se je pričela razvrstitev teh čet proti vzhodu čez Strumo in proti zapadu do Florine. General Sarrail je premestil svoj glavni stan v Karasul, 15 km od meje. Z ozirom na vse te priprave so prekoračile nemško-bogarske čete grško mejo pri Gevgeliju ter so zasedle važni gorski greben v Magadahom kot središčem. Da preprečijo nadaljno prodiranje sovražnika, so Francozi razdrli vardarske jezove ter preplavili ravnino. Mnogo ljudi je takrat utonilo; mnogo grških vasi je bilo uničenih. Zadnji čas angleški in francoski zrakoplovi z vžigalnimi bombami zažigajo letino v bolgarski Macedoniji. Goreča pšenica je cele doline zavila v gost dim.

Za Solunom je položaj nespremenjen. Četverosporazum se ni preklical svojih nasilnih odredb zoper Grško. Francozi in Angleži ustavljajo grške ladje, ki vozijo živila. Radi tega preti Grški veliko pomankanje živeža.

Kaj bo z Rumunijo?

V Bukarešti se je v nedeljo, dne 18. junija, vršil velik shod, ki naj ščeva na vojno. Govorila sta največja od Rusov plačana hujšaka za vojsko: poslanca Jonescu in Filipescu. Rusofilsko časopisje povdarja, da je sedaj prišel trenutek, ko mora Rumunija poseči v vojsko. List „Adeverul“ pozivlja množico, da naj gre pred kralja in zahteva vojno.

Iz Amsterdama poročajo: V Londonu resno računajo, da hočejo Rusi iz Besarabije prodreti preko rumunskega ozemlja na drugi breg Donave, da tako odrežejo prometne zveze Avstrije in Nemčije s Turčijo.

2500 km fronte.

Major Schreibershofen povdarja v „Berliner Zeitung“ velikanske zahteve, katerim imajo zadostiti osrednje države (Avstrija in Nemčija) v vojaškem oziru. Avstrijske in nemške armade se razprostirajo na fronti, ki je nad 2100 km dolga (francoska 650, italijanska 450, ruska 1000 km) in navzlic temu se nahajajo sedaj na dveh točkah v vspešni ofenzivi. Ako sovražnik zbere nadmočne sile na eni sami točki in se zažene na našo fronto, potem ni čudno, če doseže spočetka par krajevnih uspehov. Toda vedno se je še posrečilo, take udarce pravočasno odbiti in tudi tokrat ne bo drugače.

Volitve v Ameriki.

Na velikem zborovanju demokratične stranke v Združenih državah Severne Amerike je govoril na splošno željo nekdanji državni tajnik Bryan, ki je priporočal, da se tudi pri prihodnjih volitvah izvoli Wilson za predsednika Združenih držav: obenem se mu je Bryan zahvalil, da se ni spustil v vojsko z Nemčijo. V vseh političnih krogih računajo z žopetno Wilsonovo izvolitvijo kot z gotovim dejstvom.

General Moltke umrl

Dne 18. junija so obhajali v državni zbornici v Berlinu posmrtnico za umrlim maršalom in preustrojiteljem turške armade, Gole-pašo. Ob tej priliki je tudi govoril generalni polkovnik in namestnik načelnika nemškega generalnega štaba pl. Moltke, nečak znanega načelnika nemškega generalnega štaba v nemško-francoski vojni leta 1870. Po končanem govoru se je pl. Moltke zgrudil na tla. Zadel ga je srčna kap. Bil je 68 let star. Ob začetku vojske l. 1914 je bil pl. Moltke načelnik nemškega generalnega štaba proti Francozom. Zavoljo bolezni je kmalu moral odstopiti.

Slovenske žrtve za domovino.

Junaške smrti je padel v ponočnem naskoku na italijansko postojanko na laški zemlji kadet Izidor Stampfl, sin znanega čebelarja Josipa Stampfl v Stražgojncih pri Pragarskem. Bil je pri moštvu in pri častnikih zelo priljubljen, kar priča dejstvo, da so njegovo truplo prenesli na tirolska tla in ga tam ob navzočnosti številnih častnikov in vojaštva slovesno izročili materi zemlji. Bil je zaveden Slovenec. — Dne 6. junija je padel na tirolskem bojišču junaške smrti kadet Franc Pelcl, doma iz Ržičkega Vrha pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Zadel ga je v hrbet dum-dum-krogla, ki mu je v hipu ugasnila življenje. Dve uri pred smrtjo je pisal pismo, v katerem naroča mrtvaška opravila za duše mir in pokoj. Duh je nekako že slutil konec. Rajni je bil abiturient mariborske gimnazije, marljiv in nadarjen dijak, vrl mladenič, vedno veselega, vedrega lica, upanje starišev. — Prejeli smo žalostno novico, da je padel dne 25. maja junaške smrti, začet od sovražne krogle v glavo, načebudni mladenič Anton Koprivšek, doma iz Ločice pri Vranskem, star še le 20 let. Njegov starejši brat Jakob se že pogreša od začetka vojne in mlajši brat Leopold je že tudi pri vojakihi. — Dne 21. maja je na laškem bojišču zadel sovražna krogla v prsa Franceta Lešnika, doma iz Gubna pri Pilštanju. Smrtnoranjene ga so prepeljali v bolnišnico, kjer je po sprejemu sv. zakramentov izročil Gospodu svojo dušo. — Dne 6. junija je padel junaške smrti za domovino Janez Konečnik iz Smihela nad Mozirjem. Laška krogla ga je zadel na gori Boskon na Laškem. Rajni je bil dobrega, miroljubnega značaja, spoštovan od vseh. Bil je jako izobražen; rad je prebiral dobre knjige in časnike. „Slovenskega Gospodarja“ je dobival tudi na bojišču. Izguba je za stariše tem večja, ker je on že bil sin, ki je padel v tej vojski. — Na laškem bojišču je umrl častne smrti za domovino Franc Žigert, doma iz Ščavnice pri Radgoni. — Z laškega bojišča prihaja poročilo, da je padel junaške smrti bivši posestnik in zidar Marko Košar iz St. Ilje v Sl. g. — V bolnišnici blizu bojišča je umrl posestnik Jožef Štifter, oče štirih malih otrok, doma v Ceršaku ob Muri. — Iz St. Jakoba v Slov. gor. se poroča, da je dal svoje mlado življenje za cesarja 20letni

Janez Terbiš z Lilaškega Vrha. — Na severnem bojišču je padel dne 8. avgusta 1915 19letni posestniški sin Anton Fašman, doma v Žičah pri Sv. Juriju v Slov. gor. Rajni ima tri brate pri vojakihi, med katerimi je eden vjet. Daleč od doma se je moral vleči k večnemu pokoju. V tuji zemlji Te bo enkrat prebudila angelska trobenta! — Od Sv. Bollenka v Slov. gor. se nam piše: Pred tedni nas je udarila smrt z veliko silo. Zahtevala je kar dve žrtvi. Prvo si je izbrala dne 22. maja med našimi najtanjšimi: vzela je pridni družini posestnika Alojzija Krajnc v Sovjaku mlajšega sina Alojzija. Umrl je ravno na svoj rojstni dan, star komaj 19 let. Njegovo truplo počiva v tirolski zemlji na planjavi Lavarone. Druga žrtev je Franc Vrščič, poljedelec v Trnovski vasi. Služil je pri lovcih na južnozahodnem bojišču, koder je dne 2. junija padel čez skalo v globočino. Zapustil je doma ženo in pet nepreskrbljenih otrok; starejši sin Franc pa je že tudi pri vojakihi. Bodi obema junakoma ljubi Bog usmiljen Sodnik! — Alojzij Zimšek s Pilštanja je padel dne 21. maja na južnem Tirolskem. Lansko leto je že bil težko ranjen, sedaj pa je smrtonosna krogla zahrbtnega sovražnika storila konec njegovemu mlademu življenju. Bil je mirnega značaja, delal je vedno veselo svojim starišem. — Dne 12. novembra 1915 je pri Gorici padel mladenič Franc Lobas, doma iz Marenberga, kakor se je šele sedaj izvedelo potom laškega Rudečega križa preko Svico. Pokojni je bil marljiv, tihega značaja, vzgleden ud Marijine družbe ter se ni sramoval, pogosto kazati svoje katoliško prepričanje, kakor tudi čela Lobasova hiša. — Kakor se nam iz Bučevce pri Sv. Križu na Murskem polju poroča, je dne 30. maja v bolnišnici na laškem bojišču za ranami umrl 23letni mladenič Martin Siška, vojak 26. domobranskega pešpolka. — Divizijski župnik, č. g. Al. Čížek, je dne 25. maja pisal z laškega bojišča, da je dne 25. maja padel vzorni mladenič Jan. Kramar, doma od Sv. Petra pod Sv. gorami, vojak 26. domobranskega pešpolka. Pokopan je bil dne 26. maja v tuji zemlji. — Iz bojnega polja se nam poroča: Dne 25. maja je padel junaške smrti za domovino pešec Alojzij Svajger iz Polzele v Savinjski dolini. Leži pokopan v visokem gozdu na južni Tirolski. Dragi Lojze! Ni križa na Tvojem grobu, tudi mrtvaških zvonov ni bilo, da bi Ti zapeli popotnico v večnost, a eno je bilo: Prijatelj, ki Te je ljubil, je zaloval na Tvojem grobu. Tako počivaš junak daleč od svojih dragih, daleč od sre, ki so Te tako ljubila. Počivaj v miru in sanjaj o skorajšnjem svidenju s svojimi dragimi pri nebeškemu Očetu! Ne pozabi pa na Tvojega prijatelja, ki za Tavo žaluje in Te zelo pogreša. F. K. — Narednik Martin Kramperšek, doma iz Novevsi pri Sv. Juriju ob juž. žel., je začet od italijanske krogle dne 6. junija izlilni svojo dušo. Rajni je bil hraber vojak, kar dokazuje njegova odlikovanja. Zaslužil si je: bronasto srebrno svetinjo I. in II. vrste. Star je bil 22 let. Postal je že prvo vojaško leto narednik. Boril se je najprvo v Galiciji, kjer so ga že Rusi prav dobro poznali. Potem je odšel nad Lahe. Lansko leto ga je bila zasula italijanska granata, vendar so ga še živega in neškodovanega skopali. V domačem življenju je bil miren, trezen in ponižen, za to tudi priljubljen povsod. Spavaj sladko v sovražnikovi deželi, če tudi še nad Teboj tulijo topovi! — Izmed mnogih, ki so padli za cesarja in domovino, je dal svoje življenje tudi Anton Pliberšek, doma na Gornji Ložnici, v župniji Sv. Vencesl pri Slov. Bistrici. Vojskoval se je od začetka vojske v Galiciji in v Karpatih. Odlikoval se je tako, da je bil povišan od navadnega pešca do desetnika in slednjič do četovodja. Dobil je veliko srebrno kolajno I. razreda. Na italijanski črti ga je dne 16. maja zadel sovražni izstrelak. Ravno čez mesec dni je dobila mati-vdova obvestilo o sinovi smrti. Ganljivo je bilo gledati, kako so bile tri svetinje Matere božje, sv. Jožeta in sv. Antona prisite na trak hrabrostne kolajne, katero je mati dobila z drugo zapuščino vred. Ganljivo je tudi bilo videti, kako je ta venčeselski junak nosil v svoji knjižici molitev papežev za mir. Slava našim junakom!

Tedenske novice.

Visok obisk. V pondeljek dne 19. junija je zavod čč. šolskih sester v Mariboru nepričakovano obiskala nadvojvodinja Elizabeta, hčerka nadvojvode Franca Salvatorja in nadvojvodinje Valerije, so-proga ritmojstra Waldburga. Vse je presenetila izvanredna ljubeznjivost in priprostost visokega gosta. Po enomesečnem bivanju v Mariboru se je nadvojvodinja odpeljala iz Maribora.

Letošnje nove maše v lavantinski škofiji. Nove maše bodo letos brali sledeči novomašniki iz lavantinske bogoslovnice: Iz IV. letnika: Ivan Kolnik, Modriče (Bosna), dne 23. julija. Pridiguje Avg. Halil-Miridit, mestni župnik v Bos. Samcu. Jožef Mirt, Rajhenburg, dne 9. julija. Pridiguje dr. Anton Medved, c. kr. profesor v Mariboru. Franc Saller, Sv. Anton v Slov. gor., dne 16. julija. Pridiguje Ognjeslav Skamlec, župnik v Leskovcu-Haloze. Milan Slaie, Sv. Danijel v Celju, dne 9. julija. Pridiguje Anton Veternik, župnik v Žalcu. Hinko Skore, Sv.